Üstün Yetenekliler Derecelendirme Ölçekleri-Okulöncesi/Anaokulu Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üstün Yetenekliler Derecelendirme Ölçekleri-Okulöncesi/Anaokulu Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32317

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik giri?, 2015 y?l?nda Selçuk Üniversitesi'nde Dr. S. Alma taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanan **Üstün Yetenekliler Derecelendirme Ölçekleri-Okulöncesi/Anaokulu Formu**'nu (GRS-P) tan?tmaktad?r. Ölçek, okul öncesi ve anaokulu düzeyindeki çocuklarda üstün yetenek potansiyelinin tespiti amac?yla kullan?lan 60 maddelik, yüksek geçerlik ve güvenirli?e sahip bir derecelendirme arac?d?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki kültürel ve e?itimsel ba?lam için uygunlu?unu sa?lamak üzere yürütülmü?tür.

Anahtar Kelimeler

Üstün yeteneklilik, psikometrik ölçek, okul öncesi, anaokulu, GRS-P, uyarlama, çocuk geli?imi, derecelendirme.

Yazarlar

S. Alma (Uyarlayan)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **üstün yetenek** potansiyeline sahip, 3 ila 6 ya? aral???ndaki okul öncesi ve anaokulu ça??ndaki çocuklar?n ö?retmenleri veya ebeveynleri arac?l???yla sistematik bir ?ekilde belirlenmesidir. Bu derecelendirme formu, çocu?un bili?sel, sosyal ve davran??sal farkl? yetenek alanlar?ndaki s?ra d??? performans?n? gözlem ve raporlama yoluyla ölçmeyi hedefler.

GRS-P'nin Türkçe'ye uyarlanmas?, Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda ve psikolojik de?erlendirme süreçlerinde kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araç sunmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, erken ya?ta yetenekli çocuklar?n tan?lanmas? ve onlara uygun bireyselle?tirilmi? e?itim programlar?n?n (BÖP) sa?lanmas? için bilimsel bir temel olu?turulmaktad?r.

Yap?

GRS-P, tek boyutlu bir ölçüm yerine, çok boyutlu bir yap? olan **üstün yeteneklili?i** ölçmektedir. Ölçek, toplam 60 maddeden olu?makta olup, bu maddeler genellikle be? farkl? alt ölçe?e ayr?lmaktad?r. Her alt ölçek 12 madde içerir ve bu alt ölçekler, bir çocu?un yetenek profilinin kapsaml? bir ?ekilde ç?kar?lmas?n? sa?lar.

Ölçe?in orijinal yap?s?nda yer alan be? alt boyut, genellikle genel entelektüel yetenek, akademik yetenek, yarat?c?l?k, liderlik ve motivasyon/sanatsal yetenek gibi alanlar? temsil eder. Uyarlama çal??mas?, bu çok faktörlü yap?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu yap? geçerlili?i analizleri ile ara?t?rm?? ve do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar? oldukça kapsaml? tutulmu?tur. Geçerlik, dört temel ölçüt üzerinden de?erlendirilmi?tir: **dil geçerlili?i** (çeviri ve dilsel e?de?erlik), içerik/muhteva geçerlili?i (uzman görü?leri), ölçüt geçerlili?i ve yap? geçerlili?i. Bu çok yönlü yakla??m, ölçe?in sadece dilsel olarak de?il, ayn? zamanda teorik yap?y? ölçme kabiliyeti aç?s?ndan da sa?lam oldu?unu göstermi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, GRS-P'nin Türkiye ba?lam?nda yüksek bir **geçerli?e** sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Özellikle yap? geçerlili?i çal??malar?, ölçe?in orijinal formundaki çok boyutlu üstün yetenek yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini ve bu yap?n?n Türk çocuklar? için de geçerli oldu?unu desteklemektedir. Bu durum, ölçe?in üstün yetenekli çocuklar? do?ru bir ?ekilde ay?rt edebilme yetene?ini güçlendirir.

Güvenirlik

GRS-P'nin güvenirli?i iki ana yöntemle incelenmi?tir. Bunlardan ilki, ölçe?i olu?turan maddelerin tutarl?l???n? gösteren **iç tutarl?l?k** (internal consistency) katsay?s?d?r. Uyarlama çal??mas?nda, tüm ölçek ve alt ölçekler için yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? elde edilmi?tir, bu da maddelerin homojen bir yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

?kinci yöntem ise **testin aral?kl? tekrar?** (test-retest reliability) ölçütüdür. Bu yöntem, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Bu çal??malar?n sonuçlar?, GRS-P'nin zaman içinde stabil ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlam??, böylece erken çocukluk dönemindeki yetenek düzeylerinin kal?c? olarak de?erlendirilebilece?ini göstermi?tir.

Faktör Analizi

GRS-P ölçe?i, üstün yeteneklili?in çok boyutlu do?as?na uygun olarak be? ayr? alt ölçe?e ayr?lm?? toplam 60 maddeden olu?maktad?r. Bu yap?sal özelli?in do?rulanmas? için uyarlama çal??mas?nda **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Faktör analizi, ölçe?in maddelerinin teorik olarak belirlenen be? yetenek alan?na (faktörlere) ne ölçüde yüklendi?ini inceleyerek yap? geçerlili?ini destekler.

Uyarlama tezinde yap?lan analizler, orijinal ölçe?in (The Gifted Rating Scales) çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe veri setinde de korundu?unu göstermi?tir. Her bir alt ölçe?in (12 madde) kendi faktörüyle güçlü bir ili?ki sergilemesi, ölçe?in üstün yeteneklili?i tan?mlayan farkl? boyutlar? net bir ?ekilde ayr??t?rabilme yetene?ini do?rular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Rating Scale). Toplam 60 madde, her alt ölçek 12 maddeden olu?ur. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi? olmakla birlikte, genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?larak çocu?un gözlemlenen davran?? s?kl??? veya düzeyi puanlan?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Öncesi ve Anaokulu Çocuklar? (Preschool and Kindergarten Children)

Age Group: Genellikle 3-6 ya? aral??? (Generally 3-6 years old)

Population Details: Türkiye'deki okul öncesi ve anaokulu seviyesindeki çocuklar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r. De?erlendirme, çocukla do?rudan de?il, çocu?un çevresindeki e?itimciler veya ebeveynler arac?l???yla yap?l?r.

Test Methodology: Gözlem ve Derecelendirme. Ö?retmenler veya ebeveynler taraf?ndan çocu?un davran??lar? ve performans? düzenli olarak gözlemlenir ve ölçekteki maddeler bu gözlemlere dayanarak derecelendirilir.

Anahtar Kelimeler

GRS-P, okul öncesi e?itim, üstün zeka, iç tutarl?l?k, yap? geçerlili?i, 60 maddelik ölçek, erken tan?lama, gifted rating scales.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not Known)

Affiliation Email addresses: saide.alma@gop.edu.tr

Correspondence Address: Doktora tezi Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanm??t?r (Konya, 2015). Yazar?n güncel kurumsal ba?lant?lar? için yukar?daki e-posta adresi kullan?labilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? **2015** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in bilimsel veya ticari amaçlarla kullan?m? için orijinal ölçek sahiplerinden ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazar S. Alma'dan izin al?nmas? gerekebilir. Kullan?m ücretleri ve izin ko?ullar? hakk?nda detayl? bilgi, yazar?n kurumsal e-posta adresi arac?l???yla edinilebilir. Uyarlama tezi kamuya aç?k eri?imdedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Alma, S. (2015). *Üstün yeteneklili?i derecelendirme ölçekleri-okulöncesi/anaokulu formu (GRS-P)'nun türkçeye uyarlanmas?* (Doktora tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.

Tezin aç?k eri?im ba?lant?s?: acikerisim.selcuk.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ustun-yetenekliler-derecelendirme-olcekleri-okuloncesi-anaokulu-formu-grs-p-the-gifted-rating-scales.pdf

Üstün Yetenekliler Derecelendirme Ölçekleri-Okulöncesi/Anaokulu Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in 60 maddelik içeri?i, bu akademik giri?e temel te?kil eden orijinal veri setinde yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yap?s? (örne?in, Likert seviyeleri) için, uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM